

Man taler om, at Toldbeskyttelse skal opmuntre Industrien. Mindretallet er af den Formening, at Virkningen er den stik modsatte. Konkurrencen er absolut gavnlig. Den sporer Fabrikantens Dugtighed og lærer ham, at dersom han vil have rigelig Afsetning paa det hjemlige Marked, maa han besidde sig paa at levere lige saa gode Varer til lige saa billige Priser som de fremmede. Desuden har enhver indenlandsk Industri en naturlig Beskyttelse mod fremmede Varer, idet disse maa bære Fragt, Assurance og andre Omkostninger foruden den Told, der af fiskale Hensyn maatte være paalagt dem. Særlig uheldigt virker Beskyttelsen i Forbindelse med Vægttolldsystemet. Dette forhøjer Beskyttelsen ganske overordentligt for grove og simple Varer. Som tidligere paavist, medfører Vægttolden, at særlig de lettere, finere og bedre Varer ere Genstand for Indførsel. Vægttolden sætter paa den Maade en Præmie for Produktion af grove og vægtige Varer, og det er saare langt fra, at den bidrager til at skabe en god og levedygtig Industri.

Flertallet lægger megen Vægt paa de senere Aars protektionistiske Udvikling i nogle af vore Nabolande og mener, at disse Landes Eksempel delvis maa være bestemmende for vor Toldpolitik, uanset hvilke Principer vi selv maatte anse det for rettest at følge. Mindretallet kan fuldstændig dele den Opfattelse, at teoretisk Principrytteri er forkasteligt paa Toldlovgivningens saa vel som paa andre praktiske Lovgivningspørgsmaal's Omraade. Det drejer sig ved Faktattelsen af en Toldtarif væsentlig om at tilvejebringe en saa retfærdig og lempelig Beskatning af Borgerne som muligt, samt om at hidføre de gunstigt mulige Udviklingsbetingelser for Landets naturligt og mest produktive Erhverv. Ethvert Land skal først og fremmest tage Hensyn til sine egne særlige Erhvervsforhold og lige saa lidt lade sig bestemme af abstrakte Teorier som i og for sig af andre Landes Eksempel. I hvert Fald maa det da først nøje undersøges, hvorvidt den forpøgede Beskyttelse virkelig har hidført saa velsignelsesrige Resultater for de paagældende Landes Befolkninger, og dernæst hvorvidt Erhvervsforholdene der ere saa tilsvarende til vore, at Erfaringerne derfra uden videre kunne overføres paa vort Land. Men hvem vil vel for Alvor paastaa, at Udviklingen i Lande som Sverrig og Tyskland i deres protektionistiske Periode har været særlig heldbringende for den almindelige Befolkning, og hvem tør stille dem op som lysende Modbilleder til Frihandelslande som England og Holland. Det har da ogsaa vist sig, at man i det Land, som nærmest har været det toneangivende i protektionistisk Retning, Tyskland, for ikke mange Aar siden har følt Nødvendigheden af at gøre et væsentligt Skridt tilbage fra den protektionistiske Øberlighed, til hvilken man var naaet. De Capriviske Handelsstraktater af 1891—92 med Østerrig-Ungarn, Schweiz, Belgien og Italien betød i Virkeligheden en Indskrænkning af Beskyttelsessystemet for Størstedelen af Mellemeuropas Vedkommende, og en lignende Bevægelse fandt Sted i de nordamerikanske Fristater ved Vedtagelsen af den saakaldte Gorman-Tarif af 1894, ved hvilken der skete ikke ubetydelige Toldnedsættelser, som selv det protektionistiske Parti i Amerika under den sidste Præsidentkampagne syntes stemt for at lade blive staaende i det væsentlige urørte.

Men frem for alt maa det ikke glemmes, hvor grundforskellige vort Lands Forhold ere fra de to Landes, der særlig fremdrages for os som Eksempler i protektionistisk Retning, nemlig Tysklands og Sverrigs. I begge disse Lande er det nemlig muligt til en vis Grad at afbalancere Toldbeskyttelsens „Goder“ mellem de forskellige Erhvervsinteresser. De have begge et betydeligt Indførselsoverskud af flere af deres vigtigste Landbrugsprodukter, og det vil saaledes der være muligt ved Hjælp af Tolden varigt at hæve Prisen paa disse Produkter saa vel som paa Industrifrembringelser, noget der ikke lader sig gøre her til Lands. Her vil Toldbeskyttelsen altid, selv om man kom ind paa, tværtimod Landbrugets ofte udtalte Duffer, at belægge ogsaa Landbrugsprodukterne med Told, blive en Skat, som ydes af de Erhverv, der beskæftige Hovedmassen af Landets Befolkning, til en forholdsvis lidet talrig Erhvervsgruppe. Ikke alene kan Landbruget, Fiskeriet, Handelen, Transportvirksomhederne og de saakaldte immaterielle Erhverv, som tilsammen beskæftige ca. tre Fjerdedele af Befolkningen, ikke be-